

Siguranța națională extinsă - Prioritatea 0 pe timp de pace

Strategia de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024 prevede menținerea cotei de 2% din PIB pentru apărare, în condițiile în care criza economică declanșată de COVID-19, a dus rata șomajului de la 3.9% (2019) la 10.1% (FMI) și o treime dintre români deja trăiau în sărăcie, înaintea pandemiei. Cât de aliniate sunt prioritățile organismelor de conducere cu nevoile românilor?

Anul acesta se împlinesc 75 de ani de la finalul celui de-al Doilea Război Mondial și tot atâția de când țările europene au adoptat o nouă logică a divizării puterii și soluționării conflictelor. **Pacea este climatul general în Europa**, deși încă există conflicte locale sau regionale, de obicei pe criterii etnice sau religioase. Astfel, ne întrebăm care trebuie să fie prioritățile unui stat suveran, susținute de documentele oficiale.

În Strategia de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, se pune un accent important pe a transforma România într-un stat care are o credibilitate ridicată la nivel internațional, prin **continuitate, adaptabilitate, predictibilitate, reziliență și transparență decizională**.

Ca obiectiv, este laudabilă această poziție, însă, la un studiu atent al Capitolului 5, care include direcțiile de acțiune și modalități de operaționalizare și implementare, există discrepanțe majore între problemele care atentează la siguranța națională chiar din interiorul statutului și soluțiile prevăzute de autorități, orientate preponderent spre amenințările și riscurile de calibru internațional cum ar fi terorismul și atacurile cibernetice.

Sărăcia și Foametea – amenințări reale

Poate nu au anvergura amenințărilor teroriste, sau potențialul de a cauza pagube comparabile cu atacurile cibernetice sau armate, însă sărăcia și foametea sunt **amenințări**, în sensul definit de Strategia de Apărare: *stări de fapt care pot afecta interesele și obiectivele naționale de securitate și/sau sunt de natură să pună în pericol direct sau indirect securitatea națională, prin afectarea vieții și integrității fizice a cetățenilor și a organizării comunităților umane.*

În formularea curentă a documentului, aceste probleme sunt incluse sau subînțelese în punctele 145 din secțiunea de Riscuri, care vizează accentuarea declinului demografic și lipsa de capital uman, respectiv în 165 (Decalaje de dezvoltare economică) din secțiunea vulnerabilități.

Considerăm că este necesară o revizuire în acest sens. Deși strategia curentă nu le individualizează și nu le încadrează într-o categorie de risc, aceste două probleme sociale cu rădăcini economice au puterea să

erodeze lent, dar sigur, valorile statului național, relațiile civilizate dintre cetățeni și siguranța națională, prin crearea unui climat de luptă pentru supraviețuire pentru un număr mare de locuitori.

Beneficiarul final- cetățeanul?

În introducerea Strategiei se arată că beneficiarul demersurilor respective trebuie să fie **cetățeanul**, se pune accentul pe a crea o **țară prosperă, modernă**, în care pe plan intern există **stabilitate și credibilitate**. Securitatea națională este definită simplu, ca o **"expresie practică a normalității"**.

Ziua Globală a Solidarității- Un strigăt mut

Pe 22 mai, Ambasada Sustenabilității a publicat rezultatele unui [studiu](#) efectuat în parteneriat cu Reveal Marketing Research privind percepția cetățenilor asupra amenințărilor la adresa siguranței naționale. Acest demers semnificativ statistic la nivel național, a arătat că **87% dintre românii din toate mediile consideră că sărăcia este o amenințare reală la adresa siguranței naționale și că 70% dintre români așteaptă soluții din partea instituțiilor statului**. Aproape toți (95%) cred că se pot găsi soluții convenabile.

Studiul arată o altfel de "normalitate" decât cea menționată de Strategie. **Unul din trei români trăiește în sărăcie, unul din șase trăiește în sărăcie extremă**, cu familia afectată de foamete. Mai mult, cei care nu sunt victimele acestor probleme sociale, nici nu-i condamnă pe cei care recurg la gesturi anti-sociale de disperare sau pentru a-și hrăni familia.

Alte teme de interes pentru români, percepute ca amenințări la siguranța națională (extinsă),evidențiate de barometrul creat se referă la:

- Orașe și comunități sustenabile – 93%, probleme atinse de punctele 141, 149, 165, 180
- Sănătate și bunăstare – 89%- o dimensiune grav afectată de COVID-19, menționată la punctele 118, 143, 146, 160,
- Educație de calitate – 89%- o temă acoperită de punctele 143, 166,184
- Apa potabilă și igiena – 85%- probleme atinse de punctele 141, 149, 161.

Întrucât acestea au fost identificate și menționate în strategie, considerăm că autoritățile vor întreprinde acțiuni concrete.

România – lungul drum către credibilitate, predictibilitate și reziliență

Președintele României a adus în discuție de câteva ori problema **credibilității** internaționale a țării, iar soluția oferită se referă la cheltuieli militare (2% PIB) pentru a ne alinia cu ceilalți membri NATO. [Datele](#) arată că mai mulți membri NATO nu ating pragul de 2%, chiar dacă, în valoare absolută, cheltuielile sunt mult mai mult decât România.

Ambasada Sustenabilității în România
Adresa: Str. Speranței nr. 42, sector 2, București
Telefon: +40 728 300 961
E-mail: [contact\[at\]ambasadasustenabilitatii.ro](mailto:contact[at]ambasadasustenabilitatii.ro)
www.ambasadasustenabilitatii.ro

Cât de credibilă este o țară în care nu există conflicte armate, dar din care proprii cetățeni migrează în număr mare, datorită sărăciei? Conform unui [raport](#) OCDE din 2019, 3,6 milioane de români sunt stabiliți legal în afara granițelor, ceea ce a dus la un declin major al populației tinere, la vârstă activă. Mulți dintre acești au plecat pentru că nu vedeau soluții. Aceste probleme sunt menționate succint la punctul 9, însă nu se indică și soluții concrete care să ajute la **menținerea resursei umane** în țară.

Criza generată de COVID 19 a subliniat neajunsurile mai multor sisteme naționale vitale și a demonstrat că statul este pus sub o presiune negestionabilă în ceea ce privește protejarea persoanelor vulnerabile, în contradicție cu punctul 36 din Strategie.

Reziliența unui stat (punctul 45) este dată și de capacitatea de a asigura nevoile de bază ale cetățenilor săi, inclusiv în situații de criză. Se discută mult în cadrul Strategiei despre amenințările venite pe canale mass-media sau online care au ca scop dezinformarea și răspândirea de fake news (punctele 48-49). Din păcate, persoanele care trăiesc în sărăcie și nu au beneficiat nici de educație, sunt cele mai vulnerabile la a prelua aceste dezinformări și la a deveni chiar vectori de transmitere, eventual și în schimbul unui mic beneficiu material.

În continuare, la punctul 56 se discută despre **coeziune civică**, un scop nobil, însă greu de implementat când 15% dintre români au un venit zilnic sub 10 lei. În aceste condiții, **predictibilitatea** socială devine aproape imposibil de atins.

Dezideratele discutate la punctele 59 (**drepturi și libertăți fundamentale, bunăstare, reducerea decalajelor**), respectiv 61 (**prevenirea și combaterea infrafracționalității**) sunt mai greu de atins în lipsa unor măsuri clare de eradicare a foametei și sărăciei. Într-un climat economic în care oamenii nu sunt puși forțat în modul de supraviețuire, acestea sunt consecințe naturale ale bunei organizări sociale și economice.

Directii de acțiune

Problemele subliniate în acest material nu-și găsesc ecouri pe măsură în Capitolul 5 al Strategiei, în special la punctele 180 (economic) și 184 (societal). Întrucât statul nu își asumă o poziție clară în a trasa și implementa măsuri de combatere a sărăciei și foametei în România, rămâne în sarcina altor entități, cum ar fi ONG-urile și mediul privat să vină cu soluții.